Ķemeru Nacionālā parka īpašās dabas vērtības

Ķemeri, 20.septembris 2024

Jānis Šlūke, ĶNP Dabas gids

Latvijas vides aizsardzības fonds
L V A F

Video par Kemeru Nacionālo parku

- Latvijas dabas vide sāk veidoties pirms ~ 14 000 gadu

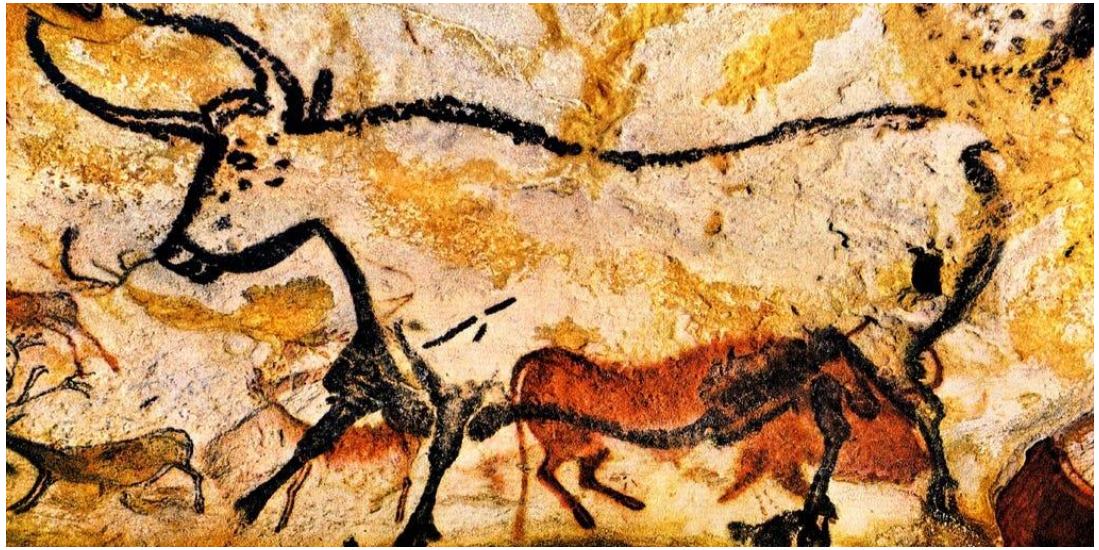

- Alu zīmējumi Francijā
  - ~ 50 000 – 15 000 gadu

- Ēģiptes piramīdas un Stounhendža Anglijā
  - ~ 4 500 gadu

- Ledāja pārklātās teritorijas pirms 100 tk – 15 tk gadu

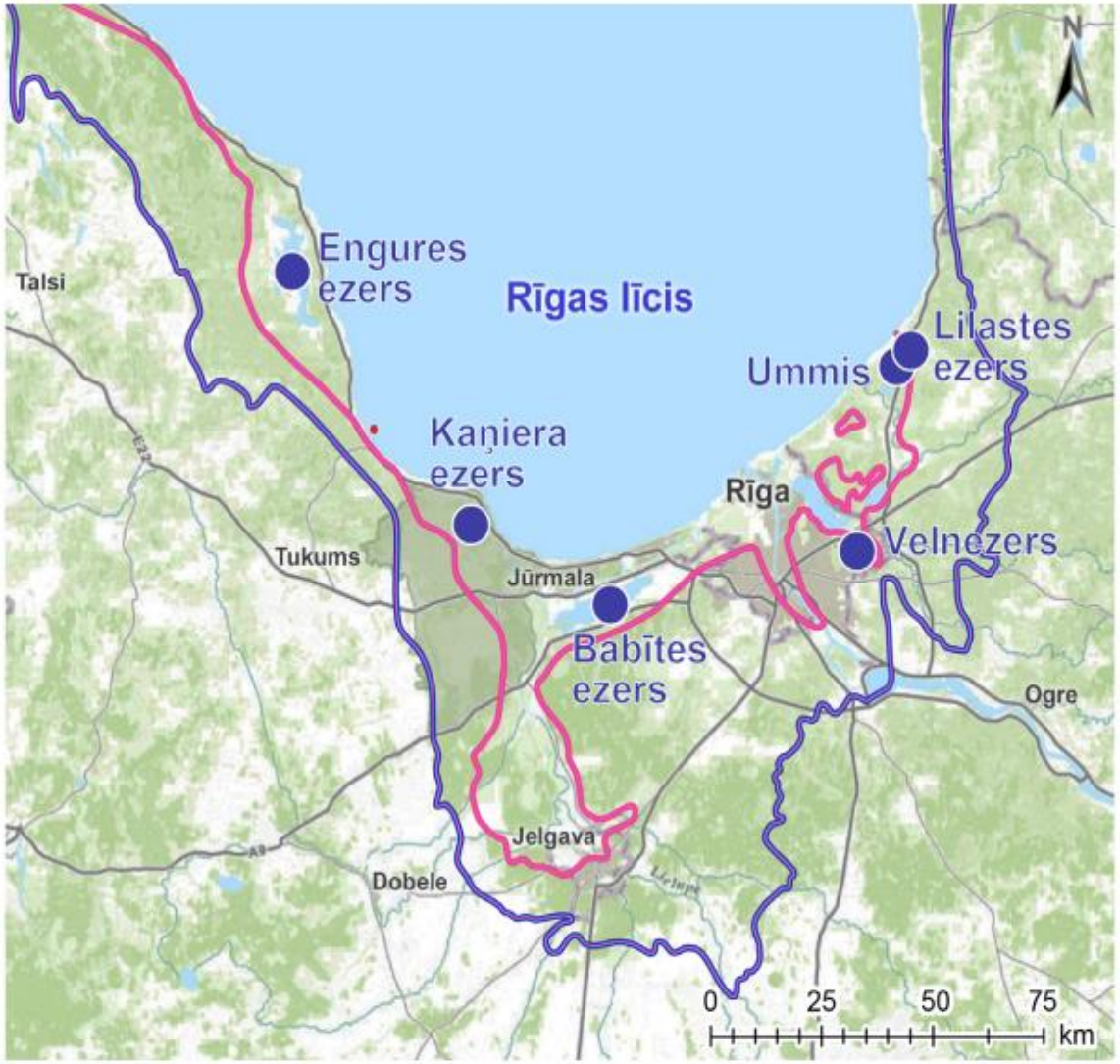

2.1. attēls. Pētīto ezeru atrašanās vietas Litorīnas jūras akumulācijas līdzenumā starp Litorīnas jūras un mūsdienu Baltijas jūras krastu līnijām

- Baltijas ledus ezers ~ 13-11 tk gadu
- Litorīnas jūra 7-4 tk gadu

A.Pujāte 2015 VIDES APSTĀKĻU IZMAIŅU UN CILVĒKA DARBĪBAS PĒDAS RĪGAS LĪČA PIEKRASTES EZERU NOGULUMOS

- Ķemeru Nacionālais parks - 1997. gads
- «MITRĀJU PARKS»

Mitri platlapju meži

Dzeltenā dzegužkurpīte (*Cypripedium calceolus* L.)

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cypripedium_calceolus_ziedai1.jpg

Dzeltenā dzegužkurpīte
Foto: kamene www.dabasdati.lv

Dzegužkurpītes funkcionālās pazīmes

- platas lapas, masīvs augs

- aug kalcifilās augsnēs

- saknenis resns, ložņājošs, ar daudzām sīkām saknītēm

- garas apziedņa lapas (līdz 10 cm)

- dzeltena kurpītes veida lūpa

- vairojas ar sēklām, kurās praktiski nav barības vielu, tāpēc nepieciešama simbioze ar mikroorganismiem vai sēnēm

Lielais dumpis

Botaurus stellaris

Vai zināji?

Riesta laikā lielajam dumpim raksturīga dobja un tālu dzirdama skaņa, līdzīga vēja pūšanai tukšā pudelē.

Pazīmes:

- ☑ dzeltenbrūni raibs apspalvojums
- ☑ melnbrūna galvas virsa un bārdas svītra
- ☑ zaļganas kājas
- ☑ tēviņam riesta tērpā zilgans knābja pamats
- ☑ mātītei dzeltenbrūns knābis

Ja lielo dumpi iztraucē ligzdvietā, visbiežāk tas nevis aizlido, bet gan aiziet pa niedrāju. Savukārt briesmu brīžos sastingst un nav pamanāms pat no neliela attāluma.

http://www.putni.lv/botste.htm

Lielā dumpja funkcionālās pazīmes

- garas kājas, gari kāju pirksti, plata pēda

- spalvu svītrojums, kas atgādina niedrāju

- specifiska balss, īpašā frekvencē, kas skan ļoti tālu, grūti noteikt virzienu

- barojas ar zivīm, abiniekiem

https://en.m.wikipedia.org/wiki/File:Drosera-rotundifolia.jpg

Apaļlapu rasene/Jelena Plina/Flickr

Rasenes funkcionālās pazīmes

- auga lapas izkārtotas rozetē, klātas ar dziedzermatiņiem, kas izdala īpašu šķidrumu

- aug skābās, ļoti mitrās augsnēs, kurās barības vielas nesadalās

- saknenis ļoti sīks, daudzgadīgs

- «kukaiņēdājs augs», kas spēj barības vielas uzņemt caur lapām, izšķīdinot noķertos kukaiņus

- ir medicīniskas īpašības (pretiekaisuma un pretsāpju, tomēr lielās devās izraisa krampjus un paralīzi)

https://www.wallpaperflare.com/

Apaļlapu rasene, *Drosera rotundifolia*
Foto: Klintslejas, www.dabasdati.lv

Garlapu rasenes. Foto: Julita Kluša www.dziedava.lv

https://vir-travel.com/venus-flytrap-insects-eating-plant-where-to-find-it/

Vārpstiņgliemeža funkcionālās pazīmes

- ļoti sīku vai nelielu gliemežu grupa
- apdzīvo mitrus platlapju mežus ar lielu daudzumu trupošas koksnes
- daudzas sugas, lielākā daļa aizsargājamas, jo specializējas

https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2017/DU_DIVIC_171/LVAF_gliemezi.pdf

https://www.wikidata.org/wiki/Q3199206

Foto: Ivars Leimanis
www.dziedava.lv

https://en.wikipedia.org/wiki/Ruthenica_filograna

Dārza vīngliemezis kopā ar nepieaugušu vārpstiņgliemezi.
Foto: Viesturs Vintulis
www.dziedava.lv